

Tema 8. L'imperi Ming

- a. La implantació dels Ming
- b. Els viatges de Zheng He
- c. Les lluites amb els japonesos. Koxinga

A mitjans del segle XIV, la corrupció dels funcionaris mongols i musulmans i la inflació ocasionada pel paper moneda, havien produït un clima d'inestabilitat que les inundacions del riu Groc del 1344 contribuirien a agreujar. El canvi de direcció del riu va inutilitzar el Gran Canal i va deixar en la misèria els supervivents d'una immensa regió. Entre els centenars de milers de camperols convocats per reparar els dies hi proliferaven les societats secretes mil·lenaristes, amb influències budistes i maniquees, que aviat es van agrupar en una d'única, la dels Turbants Rojos.

D'aquesta sublevació camperola surt Zhu Yuanzhang, fill d'uns camperols pobríssims del riu Huai, que el 1368 expulsarà els mongols - tot i retenint elements importants de la seva organització civil i militar - i fundarà la dinastia Ming. El nou emperador situa la capital del nou estat a Nanquín i implanta un poder intensament autocràtic que caracteritzarà a partir d'ara les dinasties xineses. Camperol d'origen, Zhu Yuanzhang, convertit ara en l'emperador Hongwu, emprèn immediatament una tasca de recuperació agrària que afectarà milions d'hectàrees, mentre es procedeix a la plantació de mil milions d'arbres en què basar la construcció d'una flota. A diferència dels Song, l'estat es basa ara en l'agricultura i no en el comerç. La població queda estrictament enquadrada en grups de 10 i 110 famílies responsables de cara a l'administració.

Estructuralment, el govern Ming era una piràmide institucional en el cim del qual hi havia l'emperador que vivia a la capital (Nanquín, 1368-1420; Pequín, 1421-1644). Les tres cares de la piràmide, formades per l'administració civil, l'administració militar i els censors que els vigilaven a tots, garantien en tots els aspectes el funcionament de l'estat Ming. Les reticències envers els lletrats confucians - que Hongwu heretarà de l'estat Yuan - endarreriran la restauració dels exàmens fins 1384.

A la cort hi vivien l'hereu aparent, les dones i els eunucs, ja que la resta de prínceps eren enviats a viure a províncies, acompanyats de grans seguicis i a càrrec de l'estat, per allunyar-los de les conspiracions d'un palau que va acabar completament controlat pels eunucs. L'administració civil i militar estava a mans dels funcionaris que es reclutaven a través del sistema dels exàmens i que eren els representants de l'estat a nivell de la província, la prefectura i la sotsprefectura. En els nivells administratius inferiors, el govern quedava garantit pels caps de família dels grans grups en què estaven enquadrades les famílies.

L'emperador Ming que, a diferència dels mongols, té molt a témer de les fronteres del nord, farà reforçar la Gran Muralla i defugirà els enfrontaments exteriors, posant per contra l'èmfasi en el reconeixement simbòlic de la centralitat cosmològica de Xina i recuperant la pràctica de l'entrega de regals tributaris a canvi de regals imperials. A diferència dels Song, els Ming consideraven el comerç privat com una font d'inestabilitat: als Mandats Ancestrals de 1373, Hongwu explicita una política que eviti els atacs als països estrangers i que limiti els contactes externs a les missions tributàries.

Al sudoest Hongwu va aconseguir consolidar la integració de Yunnan i Guizhou a l'imperi xinès, implantant població xinesa en un territori que va seguir sent massivament no xinès.

La limitació dels contactes exteriors, que havia de ser la orientació de tota la dinastia, es va trencar, però, amb el seu nét Yongle, que en molts aspectes apareix com a continuador de la política de Kubilai Khan. Va lluitar contra els manxús, ocupant Manxúria, i contra els vietnamites, on, malgrat les victòries inicials que van convertir el nord de Vietnam en una nova província de l'imperi xinès, la rebel·lió vietnamita, poc després de la seva mort, acabaria repel·lint els exèrcits imperials. La iniciativa més important de Yongle va ser la de llençar les grans expedicions marítimes xineses dirigides per l'eunuc musulmà de la cort, Zheng He. Aquestes expedicions, per les quals es va construir una gran flota de vaixells immensos i quantiosament arbrats, transportaven tripulacions molt nombroses. Les expedicions, contemporànies de l'inici dels viatges portuguesos a l'altra banda de l'Àfrica, van ser fetes com a operacions de prestigi, tot i que hi pot haver influït el temor a l'expansió de Tamerlan, que entorn del 1400 havia constituït un enorme imperi que recobria tota Pèrsia i gran part d'Àsia Central. Però tendien també a recuperar per part de l'estat el control de les relacions econòmiques amb l'exterior, evitant que caiguessin a mans privades. La importància econòmica de les expedicions, per altra banda, és visible en el creixement dels grans centres productors de porcellana com és ara Jingdezhen, on funciona ara una factoria imperial i cinquanta-vuit forns, i en la proliferació de porcellana xinesa per tota l'Àsia Central. Amb les expedicions de Zheng He, que entre 1405 i 1433 va arribar a l'Índia, el Golf Pèrsic, la costa africana i tot el sud-est asiàtic amb unes enormes flotes que arribaven a mobilitzar 300 vaixells i 27.000 homes per una sola expedició, Xina es va convertir en la primera potència marítima del món, mentre la cort s'omplia de curiositats com ara zebres i girafes i d'ingents quantitats d'espècies. El 1435, però, les expedicions es van abandonar i d'ençà d'aleshores ningú ha tornat a considerar mai més Xina com una potència marítima. Els motius van ser diversos: es tractava d'una política massa cara per un estat que cada cop més havia de dedicar recursos als perills de la frontera nord; i el marc del comerç tributari dins del qual es va voler mantenir la iniciativa n'excloïa els mercaders que s'hi haguessin pogut interessar. Però el motiu decisiu de l'abandó de la iniciativa va ser l'oposició dels confucians, que es resistien tant a una articulació legal -imprescindible per les inversions comercials a llarg termini- que hagués debilitat les bases confucianes de l'estat, com als canvis estructurals que s'haguessin derivat d'una continuïtat amb la política comercial dels Song. A mitjans del segle XV, quan ja els portuguesos estaven començant a explorar les costes occidentals d'Àfrica, els xinesos van abandonar deliberadament i per motius polítics la seva posició hegemònica dins del circuit comercial de l'Índic que ells mateixos havien contribuït a reestructurar. Aquesta xarxa reestructurada és la que heretaran els portuguesos i holandesos.

Probablement apressat pels problemes de la frontera nord, Yongle va traslladar la capital a Pequín on hi va fer construir tant una ciutat imperial de proporcions exquisides i amb palaus i espais extraordinaris en el seu interior, com edificis i temples per tota la ciutat. Per tal d'abastir la capital i donat el tancament de les vies marítimes, es va fer reconstruir el Gran Canal.

La retirada xinesa del comerç marítim va perjudicar seriosament els comerciants xinesos de les costes del Fujian, i aviat tots els mars del sud de Xina van quedar infestats de pirates. La situació es va agreujar a principis del segle XVI quan els pirates japonesos van començar a saquejar al seu torn les costes xineses, ajudats a partir dels anys 20 pels portuguesos als quals l'estat xinès negava autorització per quedar-se a Canton.

A finals del segle XVI, la política expansiva del shogûn Hideyoshi va enfrontar Xina i Japó en una guerra a Corea.

Les guerres contra els manxús van enverinar el darrer segle de la dinastia Ming, que va acabar conquerida per aquest poble del nord el 1644. Nuclis lleials als Ming van resistir encara uns anys al sud aliats amb pirates de prestigi, el més importants dels quals, Koxinga, va establir la seva base d'operacions a Taiwan, una illa en què la majoria de la població era aborigen i que havia estat objecte d'assentaments esporàdics de castellans i holandesos. Des d'allí va saquejar durant dècades les costes de Xina, expulsant-ne els holandesos, que tenien un comerç actiu des de 1642: aquesta és la primera ocupació xinesa de l'illa.